

Statens vegvesen

NORGES
BILBRANSJEFORBUND

BILIMPORTØRENE LANDSFORENING

Finansnæringens
Fellesorganisasjon

VIKTIGE FORBEDRINGS- OMRÅDER I DAGENS INNLOSNINGSPROSESS

INNLEDNING

Arbeidsgruppen tilhørende prosjektet *sikre bilskadereparasjoner* består av representanter fra Norges Bilbransjeforbund (NBF), Bilimportørens Landsforening (BIL), Finans Norge (FNO) og Statens vegvesen, Vegdirektoratet.

Arbeidsgruppen har siden høsten 2012 blant annet jobbet med å analysere den prosessen som skjer når en bil kondemneres pga karosseriskader. Arbeidet har avdekket at det finnes forbedringsområder i dagens innløsningsprosess.

Dette dokumentet er en sammenfatning av gruppens arbeid. Hele kondemnasjonsprosessen er inndelt i 8 deler og dokumentet gir en enkel beskrivelse av de 8 delprosessene. I tillegg beskriver dokumentet hvordan arbeidsgruppen har vurdert de 8 delprosessene og hvilke områder arbeidsgruppen mener må endres (*kursiv*).

I vurderingen av delprosessen kalt *Vurdering av verdi og lønnsomhet* mener arbeidsgruppen blant annet at ordet *kon-demnert* bør erstattes med *innløst* og heretter i dokumentet benyttes derfor *innløst* som erstatning for *kon-demnert*.

BESKRIVELSE OG VURDERING AV DAGENS INNLØSNINGS-PROSESS

MOTTAK

Bileier kjører bilen til verkstedet, eller bilen ankommer på kranbil. Det er ikke alltid gjort avtale på forhånd og verkstedet er i disse tilfellene ikke orientert på forhånd om at bilen vil ankomme verkstedet.

I noen tilfeller ankommer ikke bilen verkstedet, men kommer direkte til bilbergningsfirma eller bildemonteringsfirma. I disse tilfellene blir skadeomfanget vurdert og taksert av forsikringsselskap og bilene blir ofte sendt til "hugging".

Ingen kommentarer til denne delen av prosessen.

TAKST

Reparasjonskostnadene kartlegges i form av skadetakst. Dersom verkstedet tidlig mistenker at bilen vil bli innløst, er ofte nøyaktigheten i skadetaksten dårlig. I tilfeller hvor det er opplagt at bilen vil bli innløst, takseres skaden ofte av forsikringsselskapet og ikke av verkstedet.

Det bør utarbeides retningslinjer for taksering slik at nøyaktigheten i skadetaksten også er høy når det takseres biler som man på forhånd antar vil bli innløst. Så lenge bilen kan havne tilbake i trafikken skal detaljnivået i taksten, inklusiv

bilder, være av samme nøyaktighet som reparasjonstakst. Forsikringsselskapene er ansvarlige for korrekt taksering av de innløste bilene, men kan vurdere å kjøpe taksttjenestene fra verkstedene.

VURDERING AV VERDI OG LØNNSOMHET

Reparasjonskostnadene vurderes i forhold til bilens verdi og eventuelt forsikringsvilkår. På bakgrunn av disse vurderingene avgjøres det om bilen skal repareres eller innløses.

Ordet kondemnasjon er uheldig å bruke om biler som senere blir reparert og begrepet brukes normalt uavhengig av om bilen i etterkant skal "hugges", oppbygges (karosseribytte) eller repareres. Ordet kondemnert bør derfor erstattes med innløst. I tillegg bør det defineres om bilene er innløst for reparasjon eller kondemnasjon (hugging).

Innløst

- For reparasjon (bilen repareres og registreres)*
- For kondemnasjon (bilen kan ikke repareres eller registreres)*

OPPGJØR

Forsikringsselskapet gjør opp bilen med forsikringstaker og i forbindelse med denne delen av prosessen oppbevares ofte bilen i lengre periode på verkstedets eiendom.

Verkstedenes muligheter for å oppbevare bilene forsvarlig er varierende. Biler som står ute i lengre tid forringes ofte både teknisk og økonomisk. Dersom bilene står usikret er det en reell fare for at bilene utsettes for både tyveri og sabotasje. Det bør etterstribes trygg lagring og kortere lagringstid. Forsvarlig lagring er forsikringsselskapets ansvar, men annet kan avtales.

SALG

Forsikringsselskapet legger ofte de innløste bilene ut på forsikringsbiler.no, sammen med skadetakst og bilder, for salg til godkjente verksteder. I andre tilfeller selges de innløste bilene direkte til verksteder eller til bildemonteringsfirmaer. Denne delen av prosessen kan ta lang tid og under denne tiden oppbevares bilene ofte på verkstedets eiendom eller hos bilbergningsfirma.

Forsikringsselskapene må sikre at verksteder som kjøper de innløste bilene kan dokumentere at de har den kunnskap, verktøy, utstyr og teknisk informasjon som kreves for å kunne reparere dem.

Det må etableres en standard som sikrer dokumentasjon (egenerklæring, målebrev, delebilag, foto etc.) og etterkontroll av reparasjonene. Biler som er reparert etter å ha hatt omfattende skade må også Statens vegvesen prioritere å etterkontrollere.

KJØP OG OVERLEVERING

Forsikringsselskapet og kjøper (verksted) inngår salgs/kjøpsavtale og bilen overtas av kjøper.

Det må utarbeides standardiserte krav og retningslinjer i salgskontrakten mellom forsikringsselskap og verksted som ivaretar de punktene arbeidsgruppen har påpekt under punktet salg.

Det må i tillegg stilles krav om at skade- og reparasjonsdokumentasjon legges frem ved eventuelt videresalg av de reparerte bilene.

REPARASJON AV DE INNLØSTE BILENE

Bilen repareres av kjøper (verksted). En relativt liten andel av reparasjonene kontrolleres.

Det er kjent at ansatte på bilskadeverkstedene ofte er de som reelt sett har kjøpt bilen og som reparerer den.

Praksisen som innebærer at de ansatte får kjøpe og reparere innløste biler, i verkstedets navn, bryter med avtalen mellom forsikringsselskap og verksted, samt ofte kravene i verkstedforskriften.

Disse problemstillingene er blant annet beskrevet i NBFs informasjonsskriv "Problemstillinger ved ansattes kjøp og reparasjon av kondemnerte biler".

EVENTUELT VIDERESALG

Ofte videreselges de innløste bilene etter at verkstedet /de verkstedansatte har reparert dem.

Ved et slikt videresalg er ny eier helt avhengig av at selger overholder opplysningsplikten for å få informasjon om at bilen har hatt omfattende skade. I motsatt fall er ny eier uvitende om bilens tidligere skader. Fremtidige eiere vil da heller ikke være kjent med bilens skadehistorikk.

Arbeidsgruppen viser til kommentarene under punktet kjøp og overlevering der man foreslår at salgskontrakten mellom forsikringsselskap og verksted bør inneholde krav.

Kravene bør blant annet omhandle forbud om videresalg før bilen er ferdig reparert, samt påbud om å gi opplysninger om skade- og reparasjonsomfang inkludert dokumentasjon.

DOKUMENTASJON

Det bør utarbeides et standarddokument for krav til dokumentasjon ved reparasjon av innløste kjøretøy som verkstedene kan laste ned fra Bilskadekontorets hjemmeside. Dokumentet bør inngå som en del av avtalen mellom forsikringsselskap og verksted (se vedlegg).

Dokumentasjonen bør kunne lastes inn som vedlegg i DBS.

VEDLEGG: Krav til dokumentasjon ved reparasjon av innløste kjøretøy

VEDLEGG:

KRAV TIL DOKUMENTASJON VED REPARASJON AV INNLØSTE KJØRETØY

Verksted som kjøper et kjøretøy som forsikringsselskap har innløst for reparasjon må være godkjent av Statens vegvesen og ha nødvendig kunnskap, verktøy og utstyr til å kunne utføre den aktuelle reparasjonen. Verkstedet er ansvarlig for reparasjonen og for at denne er utført i henhold til kjøretøyproduzentens retningslinjer og i henhold til faglig anerkjente reparasjonsmetoder.

I henhold til Forskrift om kjøretøyverksteder (verkstedforskriften) § 8 andre ledd er teknisk leder ansvarlig for virksomheten. Teknisk leder på verkstedet er således ansvarlig for at kravene gitt i dette dokumentet blir oppfylt.

REPARASJONSDOKUMENTASJON FOR BIL

I forbindelse med reparasjonen av den innløste bilen skal verkstedet sikre følgende dokumentasjon:

■ Dokumentere at reparasjonen er utført i henhold til bilproduzentens retningslinjer og i henhold til faglig anerkjente reparasjonsmetoder.

Verkstedet må dokumentere hvilke reparasjonsmanualer som er lagt til grunn for reparasjonen og hvilke faglig anerkjente reparasjonsmetoder som er benyttet.

Hvilke reparasjonsmanualer som er lagt til grunn (utgaver og versjoner) legges inn i erklæringen som er nevnt i neste kulepunkt.

Faglige anerkjente metoder som benyttes skal dokumenteres ved bilder og er omtalt i det siste kulepunktet.

■ Dokumentere kunnskap, utstyr og verktøy

Verkstedet må i tillegg til å opplyse om hvilke reparasjonsmanualer som er lagt til grunn, også kunne stå inne for å ha nødvendig kompetanse, utstyr og verktøy til å reparere den innløste bilen.

Verkstedet må utforme et dokument inneholdende opplysninger om verkstedets navn, verkstedets organisasjonsnummer, bilens registreringsnummer, bilens chassisnummer og der verkstedet erklærer å ha benyttet aktuelle reparasjonsmanualer, og henviser til disse, og at verkstedet innehar nødvendig kompetanse, utstyr og verktøy til å reparere den innløste bilen. Erklæringen skal signeres av den som har reparert bilen og av verkstedets teknisk leder.

■ Dokumentere delebilag

Verkstedet må kunne dokumentere opphavet til alle utskiftede deler. Kjøpte deler må kunne dokumenteres gjennom kopi av kvittering eller faktura. For deler verkstedet eventuelt har hatt selv må opphav dokumenteres, stemples og signeres av verkstedet.

■ Dokumentere riktige karosserimål

Verkstedet må kunne dokumentere at alle karosserimål er i henhold til fabrikantens fastsatte mål og innenfor gitte toleransekrav. Dokumentasjonen må bestå av et dokument som viser fabrikantens målepunkter og karosserimål, samt et målebrev eller fotodokumentasjon som viser verkstedets målte bredde- lengde, kryss- og høydemål. I tillegg må det dokumenteres 4-hjulskontroll.

■ Billedokumentasjon

Verkstedet må under og etter reparasjon ta tilstrekkelige bilder. Alle bilder må være klare og tydelige.

Under reparasjon må verkstedet ta bilder som dokumenterer faglige anerkjente reparasjonsmetoder der dette benyttes, samt bilder som dokumenterer at reparasjonen utføres i henhold til bilproduzentens retningslinjer. Det må under reparasjon også tas bilder av områder som eventuelt etter reparasjon ikke lenger er synlige eller tilgjengelige. Det sistnevnte gjelder også reparerte områder som skal lakeres.

Etter reparasjon må verkstedet ta oversiktsbilder som viser hele bilens frontparti, begge sidepartier og bakparti. I tillegg skal det tas bilder av alle reparerte skadeområder.

ARKIVERING AV DOKUMENTASJON OG OPPLYSNINGSPLIKT

Verkstedet er ansvarlig for å arkivere dokumentasjonen og tilgjengeliggjøre denne for forsikringsselskapene dersom de ønsker å etterkontrollere reparasjonen og/eller for Statens vegvesen dersom de ønsker å foreta kontroll i forbindelse med registrering.

Verkstedet kan under ingen omstendigheter overføre eller videreselge bilen til en annen juridisk enhet eller person før bilen er ferdig reparert.

Ved videresalg av den ferdigreparerte bilen plikter verkstedet å opplyse ny eier om at bilen har vært innløst og reparert, samt utforme en salgskontrakt der dette fremkommer. Verkstedet må fremlegge reparasjonsdokumentasjon til ny bileier på forespørsel.

FOTNOTE

Dokumentasjonsbeskrivelsen ovenfor gjelder for alle typer kjøretøy og kravene kan tilpasses så langt dette er mulig.

Det bør vurderes hvorvidt det skal stilles krav om at reparasjonshistorikken bør følge bilen.